

Afval rapen op arctische stranden: 2000 stuks in anderhalve week

GROEN

Joop Bouma – 14:49, 12 juni 2017

▲ De onderzoekers aan het werk op Spitsbergen. © WJ Strietman

Langs de kust van Spitsbergen ligt veel meer troep dan op de Nederlandse stranden, ontdekte Eelco Leemans.

Anderhalve week heeft hij afval geraapt op stranden van Spitsbergen en Jan Mayen, eilanden in noordelijke IJszee. Het resultaat stemt niet vrolijk, zegt Eelco Leemans. Tweeduizend stuks afval, plastic, visnet, touw. Op de afgelegen stranden ligt grofweg twee keer zo veel troep als er op Nederlandse stranden wordt gevonden.

Lees verder na de advertentie

Leemans, expert duurzaam gebruik van de zee, was initiatiefnemer van een expeditie in het Arctische gebied. Doel was onderzoek doen naar de herkomst van afval op zeven stranden, zes op Spitsbergen, één op Jan Mayen. Hij deed het onderzoek samen met Wouter Jan Strietman, onderzoeker bij Wageningen Economic Research.

Op Jan Mayen, het meest afgelegen eiland in de noordelijke Atlantische Oceaan, vonden ze op 100 meter strand 575 stuks afval. Op Spitsbergen liep dit op tot 876. In Nederland worden gemiddeld 375 stuks afval gevonden op 100 meter strand.

Het onderzoek is van belang om vast te kunnen stellen wat de herkomst is van het afval op de noordpoolstranden. Leemans: "We hopen dat dit onderzoek op stukken strand van 100 meter regelmatig, liefst jaarlijks, wordt herhaald. Dan kun je trends zien en gerichte maatregelen nemen."

We hopen dat dit onderzoek op stukken strand van 100 meter regelmatig, liefst jaarlijks, wordt herhaald. Dan kun je trends zien.

Eelco Leemans

Leemans was begin jaren negentig voor het eerst in het arctische gebied en zag toen al veel afval liggen. Later, tijdens andere expedities zag hij dat eerder opgeruimde stranden een jaar later weer vol lagen. De Golfstroom, maar ook zeestromen uit het Siberische gebied, voeren onophoudelijk nieuwe golven troep aan. Onlangs stelde een internationale groep wetenschappers, onder meer van de Universiteit Utrecht na vijf maanden onderzoek vast dat in de Noordelijke IJszee

bij Nova Zembla een dichte deken van miljarden stukjes plastic drijft. Plastic dat in zee belandt ‘versnipperd’ op den duur onder invloed van zon, zout en golfslag tot hele kleine stukjes. De expeditie van Leemans en Strietman richtte zich uitsluitend op de stranden - waar grotere stukken afval aanspoelen.

De expeditie kostte 30.000 euro en is betaald door het Nederlandse ministerie van Buitenlandse zaken. Leemans hoopt dat op Jan Mayen en op Spitsbergen het onderzoek jaarlijks kan worden herhaald. Hij hoopt dat de Noorse meteorologen die op Jan Mayen zitten en studenten van een universiteits-dependance op Spitsbergen dat onderzoek willen voorzetten. „We hebben met ze gepraat, er is veel interesse.”

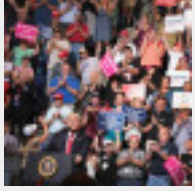
Vaak wordt gedacht dat het afval in de Arctische gebieden hoofdzakelijk afkomstig is van visserij en overige scheepvaart. De zeevisserij is ook wel degelijk een belangrijke bron. Zo worden er grote hoeveelheden spanbanden gevonden, waarmee vissers kisten met gevangen vis verzegelen. "Soms hele kluwen. We hebben één partij gevonden die we met drie man niet konden tillen."

Maar volgens Leemans moet ook veel van de troep afkomstig zijn uit verre, dicht bevolkte gebieden, van consumenten. De onderzoekers vonden op de stranden van Spitsbergen 78 plastic doppen op 100 meter, voor een groot deel van consumentenverpakkingen. In Nederland worden op 100 meter strand gemiddeld 20 plastic doppen gevonden, blijkt uit onderzoek dat stichting De Noordzee afgelopen week publiceerde. Op Jan Mayen vonden Leemans en Strietman 28 doppen op 100 meter strand.

"Veel van het afval is moeilijk aan bronnen te koppelen. Dat gaan wij nu wel proberen. Uiteindelijk willen we met de autoriteiten op Spitsbergen en in Noorwegen kijken naar mogelijke oplossingen."

UITGELICHT | NET BINNEN

Trump: 'Ik wil gewoon geen arm iemand op economische zaken'

DEMOCRATIE

Prins Harry: 'Niemand wil koning worden'

'Islamitische Staat vermoordt doelbewust kinderen in Mosul'

Met Yad Vashem had Kohl weinig op

Dorp in Nigeria kiest geld boven schoonmaak

Vier op de tien Nederlanders leest of kijkt nauwelijks nieuws

SAMENLEVING

ABONNEREN

AUTEURSRECHT

PRIVACY

KLANTENSERVICE

deVerdieping
Trouw

Volg ons

Trouw Apps

© 2017 de Persgroep Nederland B.V.
Alle rechten voorbehouden

De Persgroep Nederland is onder andere uitgever van
het [AD](#), [de Volkskrant](#), [het Parool](#) en [Trouw](#)